

<p>ΕΠΙΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΔΙΚΤΥΟ ΜΑΝΩΛΙΤΣΗΣ</p>	<p>ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ..... ΤΜΗΜΑ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ..... ΒΑΘΜΟΣ.....</p>
---	---

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι γονείς του Άλκη

Να έχει φύγει το παιδί σου τόσο άδικα, στο όνομα του πιο παράλογου γηπεδικού οπαδισμού, κι εσύ να έχεις τη δύναμη να λες πως «Δεν κρατάμε κακία σε κανέναν» και «Αυτά τα παιδιά μεγάλωσαν χωρίς αγάπη». Ο πόνος σε βουτάει στον πυρήνα της πιο ουσιαστικής αλήθειας, που ξεφεύγει από εσένα και γίνεται αλήθεια του κόσμου.

Μαυροντυμένες φιγούρες, με το βλέμμα χαμένο στο κενό μιας απώλειας που δεν ξεπερνιέται. Που ακόμα είναι τόσο νωπή και στον οικείο μοιάζει με ψέμα, αλλά δυστυχώς δεν είναι. Οι άνθρωποι που μένουν πίσω να παλέψουν με το φευγιό του παιδιού τους. Οι γονείς του Άλκη. Πιασμένοι χέρι-χέρι. Χλωμοί. Παροπλισμένοι. Ήρωες μιας σύγχρονης τραγωδίας. Πόσος πόνος χωράει σε μια εικόνα; Τόσος που δεν μπορείς να τον μετρήσεις. Ίσως αυτός ο απύθμενος πόνος να σε κάνει σχεδόν άγιο. Να σε «ανοίγει» σε μια διάσταση που ούτε καν ξέρεις ότι υπάρχει, ότι θα μπορούσες να μπεις εκεί μέσα και να ταιριάξεις, να προσαρμοστείς.

Νόμος της ζωής. Οι γονείς του δολοφονημένου 19χρονου, βουτηγμένοι μέσα στην τραγωδία τους, είπαν αυτό που σκεφτόμαστε αλλά δεν τολμάμε να πούμε. Γιατί δεν τολμάς να δικαιολογήσεις το τέρας, να δεις πίσω στη διαδρομή που τον μετέτρεψε σε τέρας. Έναν φανατισμένο αλήτη των γηπέδων που μπορεί να δείρει περαστικούς μέχρι θανάτου.

Τα τέρατα είναι συνήθως άνθρωποι της διπλανής πόρτας, που μεγαλώνουν χωρίς αγάπη και χωρίς αποδοχή. Είναι τα παιδιά ενός αδιάφορου θεού. Μας το υπενθύμισαν οι γονείς του Άλκη και πρέπει να τους ευγνωμονούμε που το έκαναν στην πιο δύσκολη στιγμή τους. Εκεί που δεν θα είχαν λόγο να δικαιολογήσουν κανέναν, εκεί που θα έμοιαζε λογικό να τυφλωθούν από τον θυμό και την απελπισία.

Αυτοί οι γονείς, αντί να ζητούν τιμωρία, ζητούν δικαίωση. Και τη ζητούν με μια αξιοθαύμαστη πραότητα, διακρίνοντας πίσω από το κακό που τους βρήκε το κακό που πρέπει να διορθωθεί: «Το να σπάσεις ένα απόστημα με λερωμένα χέρια ξαναδημιουργεί το απόστημα. Πρέπει να θεραπευθεί και να βρει το φάρμακο η κυβέρνηση, ο πολιτικός κόσμος ενωμένος, μαζί με την Αστυνομία και τη Δικαιοσύνη. Θέλω αυτό το γεγονός να ενώσει την πόλη στην οποία γεννήθηκα και αγαπώ» είπε ο κ. Καμπανός, πατέρας του Άλκη.

Και τώρα έρχεται στο μυαλό μου το περιστατικό στο μουσικό σχολείο, στο Ίλιον. Τον 12χρονο

που δέχτηκε φραστική επίθεση από καθηγητή επειδή φόρεσε φούστα και τον υποδειγματικό τρόπο με τον οποίο τον υπερασπίστηκαν οι συμμαθητές του, ο σύλλογος γονέων, η διευθύντρια, οι γονείς του. Ένα μάθημα σεβασμού και αποδοχής προς τον άλλο, μια στιγμή που ομορφαίνει τον κόσμο και μας τον παραδίδει λίγο καλύτερο.

Έτσι θεραπεύονται τα αποστήματα, έτσι οι άνθρωποι παραμένουν άνθρωποι και δεν γίνονται τέρατα. Την αίσθηση του σεβασμού δεν τη χώνει κανείς με το ζόρι μέσα στον άλλο. Αυτή η αίσθηση καλλιεργείται με παραδείγματα. Από την οικογένεια, το σχολείο, το περιβάλλον όπου ζεις και μεγαλώνεις. Από την ομάδα την οποία αγαπάς και υποστηρίζεις. Απ' όλα.

«Ο Άλκης θα έστελνε την αγάπη του προς όλο τον κόσμο. Αυτό να καλλιεργήσουμε. Κι εμείς οι γονείς, στις οικογένειες, στα σχολεία, παντού» είπε ο κ. Καμπανός. Και από αυτό πρέπει να ξεκινήσουμε.

της Λίλας Σταμπουλοπούλου, 8 Φεβρουαρίου 2022 . Πηγή: Protagon.gr

1η δραστηριότητα

A1. Αφού μελετήσεις τις παραγράφους 4 – 7 του κειμένου (Τα τέρατα είναι συνήθως... υποστηρίζεις. Απ' όλα.), να παρουσιάσεις με δικά σου λόγια τις απόψεις της αρθρογράφου τόσο για τη στάση των γονέων του Άλκη, όσο και για τους τρόπους αντιμετώπισης της βίας σε 60-70 λέξεις.

Μονάδες 15

2η δραστηριότητα

A2. Η αρθρογράφος στην πρώτη και δεύτερη παράγραφο χρησιμοποιεί εισαγωγικά και περιγραφή. Να εντοπίσεις δύο χωρία για το καθένα (Μονάδες 4) και να αιτιολογήσεις τη χρήση τους σε σχέση με το περιεχόμενο και το ύφος. (Μονάδες 5).

Μονάδες 9

A3. πυρήνα, νωπή, παλέψουν, πόνος, θυμό, απελπισία: γράψε μια συνώνυμη λέξη για καθεμία από αυτές τις λέξεις του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη σου τη σημασία της μέσα στο κείμενο.

Μονάδες 6

3η δραστηριότητα

A4. Λαμβάνοντας υπόψη σου το κείμενο "Οι γονείς του Άλκη", προσπάθησε να δώσεις τις αιτίες των περιστατικών βίας στα σχολεία και πρότεινε τρόπους αντιμετώπισής τους. Το κείμενο σου είναι άρθρο που θα δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σου. (200-250 λέξεις)

Μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

OXI στη βία

Άλλη μια μέρα άρχισε, θα πάω στο σχολείο.
Μα μέσα μου θε να κρυφτώ από κάτω απ το θρανίο.
Τη βία σου πια δε μπορώ άλλο να αντικρίζω
στα μάτια μου και στην καρδιά συνέχεια δακρύζω.

Με βλέπεις και γελάς και μ' άλλους κοροϊδεύεις.
Νομίζεις είναι αστείο μα φίλε τα μπερδεύεις.
Κοίταξε λίγο μέσα σου στα βάθη της ψυχής σου
και αν συνεχίσεις να γελάς είναι η ντροπή δική σου.

Ένα OXI θα πω στη βία ξανά
OXI στο μπούλινγκ, στα χτυπήματα
Ένα OXI θα πω δε θα χαλαστώ
Και σε όσους μ' αγαπάνε θα στηριχτώ.

Ήρθαν στιγμές που λύγισα, που άρχισα να φοβάμαι,
χίλιες φορές που ούτε καν θέλω να τις θυμάμαι.
Μα ένα όχι θα σου πω, σε σένα και στη βία
στο μπούλινγκ, τα χτυπήματα και την υποκρισία.

Άκουσε φίλε καθαρά και βάλτο στο μυαλό σου,
άλλαξε πλήρη, τακτική είναι για το καλό σου
Μάθε τους άλλους ν' αγαπάς όπως τον εαυτό σου
αν θέλεις κάποιον στη ζωή να έχεις στο πλευρό σου.

Ένα OXI θα πω στη βία ξανά
OXI στο μπούλινγκ, στα χτυπήματα.
Ένα OXI θα πω δε θα χαλαστώ
και σε όσους μ' αγαπάνε θα στηριχτώ.

*Μουσική/στίχοι: Ελευθερία Βογιατζάκη και γιός
Τραγούδι: Ελευθερία Βογιατζάκη*

1η Δραστηριότητα

B1. Να παρουσιάσεις σε ένα κείμενο 50-60 λέξεων το κοινωνικό φαινόμενο που περιγράφεται στους στίχους του τραγουδιού της Ελευθερίας Βογιατζάκη.

Μονάδες 15

2η Δραστηριότητα

B2. Στο τραγούδι κυριαρχεί το α' ρηματικό πρόσωπο. Παράλληλα, στην προτελευταία στροφή η στιχουργός επιλέγει την προστακτική έγκλιση. Τι επιτυγχάνει με την χρήση του κάθε εκφραστικού μέσου;

Μονάδες 6

B3. Η φράση “Ένα ΟΧΙ θα πω” επαναλαμβάνεται στο τραγούδι. Να ερμηνεύσεις τη λειτουργία της επανάληψης ως προς το νόημα του τραγουδιού.

Μονάδες 9

3η Δραστηριότητα

B4. Ποιος τρόπος αντιμετώπισης του φαινομένου της βίας προτείνεται, κατά την άποψή σου, από το τραγούδι της Ελευθερίας Βογιατζάκη; Ποια θεωρείς πως θα πρέπει να είναι η στάση ενός νέου απέναντι σε αυτό το φαινόμενο; Να απαντήσεις σε ένα κείμενο 150 περίπου λέξεων.

Μονάδες 20

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

A1. Η ανοχή και η ευγένεια που επιδεικνύουν οι γονείς του Άλκη είναι για την αρθρογράφο παραδειγματική. Εντοπίζουν ως αιτία της δολοφονίας του γιου τους την απουσία ορθής αγωγής των δραστών και μακριά από εκδικητικές λογικές προτάσσουν τη θεραπεία του φαινομένου της βίας μέσα από τη συντονισμένη δράση της πολιτείας και της δικαιοσύνης. Η αρθρογράφος αναφέροντας ένα περιστατικό αποδοχής εντός της σχολικής αίθουσας, ξεκαθαρίζει ότι η βία αντιμετωπίζεται όταν όλοι οι φορείς της αγωγής καλλιεργήσουν με παραδείγματα τον σεβασμό και την ανεκτικότητα ως αντίδοτο στην αποκτήνωση των μαζών.

2η δραστηριότητα

A2. Με τα εισαγωγικά: «Δεν κρατάμε κακία σε κανέναν» και «Αυτά τα παιδιά μεγάλωσαν χωρίς αγάπη» της πρώτης παραγράφου ο συγγραφέας επιθυμεί να αποδώσει τα ακριβή λόγια των γονέων του άτυχου Άλκη σε ευθύ λόγο. Με αυτό τον τρόπο, προσδίδεται στο κείμενο αίσθηση προφορικότητας και διακειμενικότητα. Διασπάται η μονοτονία του λόγου και διευκολύνεται ο αναγνώστης να βιώσει άμεσα τις απόψεις της αρθρογράφου μέσω δύο ενδεικτικών παραδειγμάτων μεγαλοσύνης. Η περιγραφή παρατηρείται σε δύο χωρία της δεύτερης παραγράφου. Ενδεικτικά παρατίθενται τα: «Μαυροντυμένες φιγούρες, με το βλέμμα χαμένο στο κενό μιας απώλειας που δεν ξεπερνιέται» και στο «Οι γονείς του Άλκη. Πιασμένοι χέρι-χέρι. Χλωμοί. Παροπλισμένοι». Η περιγραφή αναπαριστά με λεπτομέρεια την κατάσταση θρήνου και τα πρόσωπα της τραγωδίας και συμβάλλει πειστικά στη «σκηνοθεσία» του κειμένου. Ο αναγνώστης ανασυνθέτει μέσω αυτής θεατρικά την κατάσταση που επικρατεί στα θύματα. Το παρόν τους φαντάζει τραγικό και η προοπτική ενός αισιόδοξου βίου έχει ματαιωθεί. Το ρήμα «ανοίγω» χρησιμοποιείται μεταφορικά, για να δηλώσει η αρθρογράφος με έμφαση και αμεσότητα τα νέα γνωρίσματα που μπορεί να αποκτήσει όποιος βιώνει ανείπωτο πόνο, την αναζήτηση της δικαίωσης.

A3. νωπή: πρόσφατη παλέψουν: διαχειριστούν πόνος: θρήνος πυρήνα: κέντρο θυμό: οργή
απελπισία: απόγνωση

3η δραστηριότητα

A4. Επικοινωνιακό Πλαίσιο: Άρθρο Τίτλος: Η Θυματοποίηση στον «ιερό» χώρο του σχολείου

Πρόλογος

1ο ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Αίτια ύπαρξης φαινομένου

- Ορμονικές διαταραχές την περίοδο της εφηβείας που καθιστούν το παιδί πιο βίαιο

- Λανθασμένος παραδειγματισμός από τηλεόραση και βινεοπαιχνίδια
- Επικράτηση αποπνευματοποίησης, κυνισμού, αφιλοσόφητου βίου στην κοινωνική ζωή
- Τεχνοκρατική εκπαίδευση, απουσία ουμανιστικής παιδείας από το βασικό πρόγραμμα διδασκαλίας
- Στερεότυπα, μιμητισμός, κομφορμισμός
- Αποτυχία του σχολείου να επιτελέσει σωστά τον κοινωνικοποιητικό του ρόλο
- Αντίδραση στην ενδοοικογενειακή βία που ενδεχομένως το παιδί βιώνει
- Διάθεση να προβάλλει την κοινωνικοποιητική του ανάγκη ή ενδόμυχη διάθεση να ηγηθεί, να τονώσει την αυτοπεποίθησή του

2ο ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Τρόποι Αντιμετώπισης

- Παρουσία ειδικού Ψυχολόγου σε κάθε σχολική μονάδα
- Αυστηροποίηση πλαισίου καταγραφής και απόδοσης ποινών επί πιστοποιημένων περιστατικών bullying
- Συμβουλευτική στους γονείς προκειμένου να μάθουν να χειρίζονται περιπτώσεις θυματοποίησης
- Ενημέρωση μέσω της εκπαιδευτικής τηλεόρασης την οποία οφείλουν να παρακολουθούν οι νέοι ως ενεργοί πολίτες
- Να ενσπείρει η οικογένεια στο παιδί υψηλό βαθμό συναισθηματικής νοημοσύνης
- Να αφιερώνει η οικογένεια χρόνο για εποικοδομητικό διάλογο
- Ανάδειξη εντός της σχολικής αίθουσας της διαφορετικότητας και ενίσχυση των δεσμών συνεργασίας και αποδοχής (ομαδοσυνεργατική αγωγή)
- Εκμάθηση της αξίας του αυτοελέγχου από την οικογένεια και το σχολείο

Επίλογος

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

B1. Στο κείμενο γίνεται αναφορά στο κοινωνικό φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού (bullying). Η Ελευθερία Βογιατζάκη περιγράφει τον εκφοβισμό που βίωσε στο σχολικό της περιβάλλον, τον χλευασμό, τις κοροϊδίες και τα άσχημα συναισθήματα τα οποία ένιωθε τόσο έντονα ώστε να θέλει να κρυφτεί. Με αποφασιστικότητα όμως απορρίπτει τον εκφοβισμό και στηρίζεται στην εσωτερική της δύναμη και την αγάπη οικείων προσώπων.

2η δραστηριότητα

B2. Στο τραγούδι κυριαρχεί το α' ρηματικό πρόσωπο ("θα πάω", "κρυφτώ", "φοβάμαι") και ταυτόχρονα στην προτελευταία στροφή επικρατεί η προστακτική έγκλιση ("Άκουσε / Άλλαξε /

Μάθε”). **Με το α’ ρηματικό πρόσωπο** η στιχουργός μιλώντας για μια προσωπική της ιστορία από τα σχολικά της χρόνια θέλει να προσδώσει βιωματικό περιεχόμενο στο τραγούδι και οι σκέψεις της θυμίζουν εσωτερικό μονόλογο με έντονα εξομολογητικό τόνο. **Με την προστακτική έγκλιση** ο διδακτικός τόνος των λόγων της στιχουργού αποκτά διαστάσεις έντονης προτροπής. Η Βογιατζάκη υποδεικνύει τον σωστό τρόπο με τον οποίο θεωρεί η ίδια ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται κάθε μορφή βίας και το μήνυμά της μεταδίδεται άμεσα στον αναγνώστη μέσα από την αίσθηση διαλόγου που προσδίδεται από την **προστακτική και το β’ ενικό πρόσωπο**.

B3. Η επανάληψη της φράσης “Ένα ΟΧΙ θα πω” αξιοποιείται στο τραγούδι για να δώσει έμφαση στη σθεναρή αντίσταση που θέτει το ποιητικό υποκείμενο και που πρέπει να θέτουμε όλοι απέναντι στη βία. Η επανάληψη λειτουργεί ως υπενθύμιση του κεντρικού νοήματος του τραγουδιού, καθώς ο κεντρικός άξονας είναι η αποπομπή και αντιμετώπιση κάθε φαινομένου βίας. Έτσι, η στιχουργός προτρέπει τον αναγνώστη μέσα από τη δική της δράση να αντισταθεί και να αντιμετωπίσει τη βία που υφίσταται, επαναλαμβάνοντας αυτό το μήνυμα.

3η δραστηριότητα

B4. Η Ελευθερία Βογιατζάκη δίνει ένα ξεκάθαρο μήνυμα για την αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας. Τονίζει ότι πρέπει όλοι να αντισταθούν σθεναρά απέναντι στο φαινόμενο και να αντιμετωπίσουν τον εκφοβισμό και τους δράστες στα μάτια. Προτρέπει όσους αντιμετωπίζουν θέμα εκφοβισμού να μην υπολογίζουν τα κακόβουλα σχόλια, να στηρίζονται στην εσωτερική τους δύναμη και να επιλέγουν στο πλάι τους ανθρώπους που πραγματικά τους αγαπούν. Είναι αυτονόητο ότι οι νέοι δεν θα πρέπει να δείχνουν καμία ανοχή στο φαινόμενο του εκφοβισμού. Η αλληλεγγύη και τα ανθρωπιστικά αισθήματα είναι αυτά που θα πρέπει να κυριαρχούν στις ψυχές τους και να έχουν υπόψη τους πως ο σεβασμός στην προσωπικότητα του κάθε ατόμου είναι προαπαιτούμενο για την ομαλή λειτουργία και συνοχή του κοινωνικού συνόλου. Η αγάπη για τον συνάνθρωπο, ο εσωτερικός σεβασμός και η αξιοπρέπεια θα οδηγήσει τους νέους στην ορθή συμπεριφορά απέναντι στον εκφοβισμό.